

מ"ת 6086/07/23 - סלמאן מדיגם (עציר באיזוק אלקטרוני) ע"י נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

מ"ת 6086-07-23 מדינת ישראל נ' מדיגם(עציר)

בפני המבקש
כב' השופט הבכיר, אלון אופיר
סלמאן מדיגם (עציר באיזוק אלקטרוני) ע"י ב"כ עו"ד
שחדה אבו מדיעם

נגד
המשיבה
מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד דנה נעים

החלטה

רקע כללי -

בפני בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו באיזוק של המבקש המצוי במצב המתואר מיום 19.7.23.

בבסיס הבקשה המקורית של המדינה, בגינה הושם המבקש בתנאים של עצור באיזוק, נהיגתו של המבקש ברכב עת היה פסול לנהיגה.

המדובר בנהיגתו השנייה של המבקש לכאורה בזמן פסילה, כאשר נהיגה זו בוצעה עת נותרו למבקש 15 ימי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות כתוצאה מנהיגתו הראשונה בזמן פסילה.

במהלך שהותו בתנאים של מעצר באיזוק, הגיש המבקש בקשה לאפשר לו "חלון" יציאה על מנת שיסיים לרצות את עבודות השירות שהוטלו עליו, ובקשתו התקבלה.

המבקש סיים לרצות את ענישתו הקודמת, לא נרשמו לחובתו הפרות של מעצרו הנוכחי ומזה שלושה חודשים הוא מכבד באופן מלא את החלטת בית המשפט לגבי תנאיו המגבילים.

טענות הצדדים בתמצית -

בדיון שהתקיים בפני ביום 18.10.23 הסביר ב"כ המבקש כי **חלף זמן ניכר** מיום 19.7.23 עת הוגדר המבקש "עצור באיזוק" שכן במשך 3 חודשים רצופים אין הוא יוצא מביתו, אין הוא יכול לפרנס את משפחתו שמתקיימת מקצבה זעומה של 1100 ₪ בחודש, מה שהוביל למצוקה קיומית שלו, של אשתו ושל בנו הקטין.

מצב החירום שחל רק החמיר את מצב המשפחה שכן אין הם מצליחים לקבל סיוע מבני משפחה אחרים.

למבקש טרם מעצרו הייתה עבודה מסודרת במפעל "עוף עוז" והוא מבקש "חלון יומי" קבוע שיאפשר לו יציאה לעבודה כדי לקיים את משפחתו.

לדיון התייצב מעסיקו ואדם נוסף שהתחייבו לשמש כמפקחים על המבקש במהלך שעות עבודתו והביעו בפני נכונות להיות ערבים צד ג' שלו.

שני הערבים נמצאו בבדיקה של המדינה נעדרי עבר פלילי וכשירים לפיקוח.

ב"כ המדינה התנגדה לבקשה וטענה כי רף מסוכנותו של המבקש הוא כזה שאינו מצדיק שינוי בתנאי מעצרו באיזוק.

לשיטת המדינה, מדובר במי שבפעם השנייה נהג בזמן פסילה כאשר תלוי כנגדו מאסר מותנה והוא ביצע עבירה זו (לכאורה) כאשר הוא ריצה מאסר בדרך של עבודות שירות.

בנסיבות אלה ולאור הפרשנות שנתן בית המשפט העליון למצב של "חלון", אין המדובר ב"צורך חיוני" המצדיק את אישור הבקשה, ובית המשפט התבקש לדחות אותה.

דיון והכרעה בבקשה -

סעיף 22ד(2) בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים) התשנ"ו-1996 (להלן - "החוק")

קובע :

"(2).....ואם נקבע חלון פיקוח לשם יציאה לעבודה או ללימודים של מפוקח בגיר - יקבע בית המשפט ערב כאמור גם לעניין העמידה בתנאי חלון הפיקוח במקום העבודה או הלימודים."

משמעות החוק וזאת ללא כל פרשנות מורכבת כי המחוקק ראה כאפשרות (במקרים המתאימים) מתן סמכות לבית המשפט לאפשר "חלון" בפיקוח על ידי איזוק אלקטרוני כדי לצאת לעבודה או ללימודים.

יחד עם זאת, יש לבחון את הסמכות שבחוק לאור הפרשנות שיצק בית המשפט העליון למקרים בהם ראוי לאפשר "חלון" בסיטואציה בה עצור באיזוק מבקש לצאת לעבודה או ללימודים.

בבש"פ 7659/17 פלוני נגד מדינת ישראל (להלן- פרשת פלוני) קבע בית המשפט העליון את הדברים הבאים:

"...חלונות פיקוח של מי שנתון במעצר בפיקוח אלקטרוני מוגבלות ככלל לצרכים אישיים חיוניים ("טיפול רפואי, טיפול נפשי או טיפול אחר הדרוש למפוקח"), או לצרכים טיפוליים-שיקומיים ("פגישה עם קצין מבחן" או "לתכלית אחרת שהומלצה בתסקיר המעצר").

ברוח זו יש ליתן תוכן גם להוראת העוללות בדבר התרת חלון פיקוח "לתכלית חשובה אחרת, מטעמים שיירשמו." מעבר לסייג הקבוע בחוק בדבר חשיבות התכלית, נדרש לדעתי גם שהתכלית תעלה בקנה אחד עם המגמה העולה מהתכליות שפורטו במפורש בחוק ועם תכליות המעצר בכלל... יש להסיק שככלל אין לאשר חלון פיקוח למפוקח בגיר לצרכי לימודים. **ברוח זו גם נפסק כי מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו מתיישב עם היתר ליציאה לעבודה** (בש"פ 966/16 זידאן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (28.2.2016)), **וכי אף שקיימת סמכות לפתיחת חלון פיקוח לצרכי עבודה כאמור, יש להפעילה במשורה ורק במקרים יוצאי דופן** (בש"פ 6815/16 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (13.9.2016); בש"פ 2296/16 חג'ג' נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 16 (15.5.2016)).

וראו עוד לענין מהותו של המעצר בפיקוח אלקטרוני בבש"פ 5364/17 מדינת ישראל נ' איינאו [פורסם בנבו] (17.8.2017), להלן: ענין איינהו."

ובבש"פ 411/10 יורם וולוס נגד מדינת ישראל קבע בית המשפט העליון את הדברים הבאים:

"על פני הדברים נראה כי עניין לנו עם נהג שאינו מקפיד לקיים את צווי בתי המשפט.

יתרה מכך, גליון הרשעותיו מחייב את המסקנה כי הוא מסכן בדרך נהיגתו את הציבור, ועל כן המעט שניתן לעשות הוא להגביל את תנועותיו כדי שלא ישוב וינהג כל עוד לא הוכרע דינו.

עם זאת, סבורני כי מניעת יציאתו של העורר לעבודה הוא צעד לו נודעת חומרה יתרה, ולא היה מקום לנקוט בו ככל שניתן יהיה להבטיח כי מעבידו או אחר מטעמו יוודא כי במהלך העבודה לא ינהג העורר ברכב מנועי."

בית המשפט העליון קבע באותה הפרשה כי די בהצהרת מעבידו של העורר בבית המשפט כי ימנע גישה לרכב מן העורר כדי שניתן יהיה לאפשר את השינוי המבוקש.

בפרשת פלוני לעיל, דחה בית המשפט העליון את בקשתו של העצור באיזוק לקבלת חלונות כאשר ברקע המדובר במי שהוגש כנגדו כתב אישום בגין ביצוע של סדרת עבירות מין חמורות בקטינים ומתוך חשש כי יציאתו תאפשר מפגש עם קטינים אלה במקום אליו ביקש לצאת.

בית המשפט העליון לא קבע כי בניגוד לקבוע בחוק לא תתאפשר יציאה באמצעות "חלון" לצרכי עבודה, אלא קבע כי

סמכות זו תופעל במשורה ובמקרים יוצאי דופן.

השאלה העומדת להכרעה אם כן, היא האם בנסיבות של פרשה זו, המדובר בסיטואציה המהווה "מקרה יוצא דופן" אשר מצדיק את הפעלת הסמכות אותה יש להפעיל במשורה (במקרים נדירים בלבד)?

אני מסכים עם ב"כ המבקש כי המבקש מצוי תקופה ארוכה בתנאים של מעצר באיזוק וחלף זמן ניכר במצבו שמאפשר את בחינת עניינו במסגרת בקשה לעיון חוזר.

אין המדובר בבקשה המוגשת בתום חודש או חודשיים אלא במי שמצוי כבר שלושה חודשים בתנאי מעצר בביתו ללא כל יכולת יציאה וללא כל יכולת להשיג הכנסה בסיסית לבני משפחתו.

מדינת ישראל מצוייה בימים אלה במצב חירום של מלחמה.

עסקים רבים אינם פועלים, שיפוצים בדירות הופסקו, מקומות עבודה רבים אינם פעילים, ומצבה הכלכלי של האוכלוסיה באופן כללי אינו כבשגרה.

המדובר בתקופה יוצאת דופן שמצדיקה גם מתן החלטות יוצאות דופן במקרים המתאימים.

בפרשה שבפני כבר קיבל המבקש אפשרות לצאת ממעצרו באיזוק לצורך השלמת עבודות השירות, ו"ניסוי" זה שבוצע לגביו הסתיים בהצלחה ללא כל הפרות מצידו.

המדובר במי שנהג לכאורה רכב בפעם השנייה בזמן פסילה כאשר הוא מורשה במקור לנהיגה.

אין לחובת המבקש עבירות הכוללות נהיגה פוחזת ואין המדובר במי שיש לו עבר פלילי.

אין המדובר בנסיבות שאף קרובות לסיטואציה שתוארה על ידי בית המשפט העליון בפרשת פלוני שם דן בית המשפט העליון בעניינו של מי שלכאורה ביצע 3 עבירות סדום בילדים וכל שחרור שלו היה מייצר סכנה מיידית נוספת לילדים.

באיזון לו התייחס בית המשפט העליון בפרשת וואלוס לעיל, ובנסיבות החריגות מאד בהן מצוייה האוכלוסייה בימים אלה, יש הצדקה בעיני לקבל בקשה זו לפחות באופן חלקי על ידי מתן אפשרות יציאה לעבודה שלוש פעמים בשבוע.

יציאה כזו תהיה מדלת הבית לדלת מפעל "עוף עוז", בליווי צמוד של אחד המפקחים מדלת היציאה, במהלך העבודה ועד החזרת המבקש לביתו.

אני סבור כי אין בהחלטה לעיל כדי לסכן את הציבור בנסיבות, ויש בה כדי לשפר את יכולת הקיום של משפחת המבקש שלא חטאה בדבר בפרשה זו.

לאור האמור לעיל, ולאחר שאדגיש שוב כי החלטה חריגה ונדירה זו ניתנת רק בשל מצב החירום שחל במדינה

בימים אלה, ואין המדובר בשינוי מדיניות עליה הורה בית המשפט העליון בשגרה ולפיה "חלון" יתאפשר לצורך חיוני בלבד ויציאה לעבודה תהיה במשורה ורק במקרים יוצאי דופן

אני קובע כך:

1. בימים א, ג, ה (בלבד) בכל שבוע יהיה רשאי המבקש לצאת מביתו בליווי של אחד הערבים:

א. מר אבו מדיעם ג'יהאד ת.ז 312190366

ב.מר מוחמד אבו מדיעם ת.ז 200257657

וזאת מפתח ביתו בהסעה של אחד מהם עד למפעל "עוף עוז" בישוב שגב שלום.

2. חלון יפתח עבור המבקש בימים א, ג, ה בלבד בכל שבוע בין השעות 07:00 ועד 19:00.

3. מרגע יציאת המבקש מביתו (ממיקום הפיקוח) ועד לחזרתו, הוא יהיה מלווה על ידי אחד משני הערבים שפרטיהם בסעיף 1 לעיל.

4. כל אחד מהערבים שפרטיהם בסעיף 1 לעיל, יהיה ערב למבקש בסכום של 10,000 ₪ ובית המשפט כבר רשם את הסכמתם בקולם לערבות זו במהלך הדיון שהתקיים זאת במקום חתימתם במזכירות בית המשפט.

5. בית המשפט מבהיר למבקש כי כל הימצאות שלו מחוץ לביתו במיקום אחר מהדרך למפעלי "עוף עוז" או משטח המפעל עצמו, **תחשב כהפרה של תנאי שחרורו ותוביל בהסתברות גבוהה למעצרו מאחורי סורג ובריח.**

6. עותק מפרוטוקול זה יועבר למנהלת האיזוק לצורך יישום ההחלטה.

7. אין כל שינוי בכל יתר התנאים המגבילים שהוגדרו.

8. ההחלטה תיכנס לתוקף ביום 24.10.23 (יום ג' הקרוב) .

· ניתנה היום, ז' חשוון תשפ"ד, 22 אוקטובר 2023, בנוכחות הצדדים.

· בשל מצב החירום ואף שהחלטה זו נכתבה ע"י המותב הח"מ, היא מוקראת לצדדים על ידי כבוד סגנית הנשיא

עמוד 5

השופטת נועה חקלאי.